

## Bijlage 1 – overzicht van geraadpleegde bronnen

Om tot een gedegen evaluatie en analyse over 5/6 jaar passend onderwijs te komen alsmede om inhoud te geven aan wat nodig is voor de komende jaren, is geput uit:

- het onderzoeksprogramma van het consortium onder regie van het NRO, dat gedurende ruim 5 jaar heeft meegelopen en meer dan 70 deelstudies en thematische rapporten omvat. Het eindrapport is eind mei gepresenteerd.<sup>1</sup>
- het advies van de Onderwijsraad 'Steeds Inclusiever', dat in juni verscheen. Het advies is met name benut om met alle betrokken partijen de route naar inclusiever onderwijs vorm te geven en zullen we blijven benutten in de uitwerking naar een routekaart.
- diverse aanvullende onderzoeken, zoals van de Inspectie van het Onderwijs (in het bijzonder de laatste Staat van het Onderwijs en diverse thematische onderzoeken), de Algemene Rekenkamer, de NSOB (eigenaarschap passend onderwijs) en Regioplan (interviews met onderwijsconsulenten, kosten samenwerkingsverbanden)
- diverse andere enquêtes, standpuntbepalingen en adviezen, zoals van de Kinderombudsman, Ouders & Onderwijs, de AOB, het Lerarencollectief, de sectorraden, de Socialistisch Partij en D66.
- een door OCW ingericht vertelpunt met 4000 reacties (eind 2018), daaropvolgend georganiseerde regiobijeenkomsten (voorjaar 2019)
- een uitgebreid traject met alle betrokkenen sinds het najaar van 2019:
  - o enerzijds diverse bijeenkomsten eind 2019 en begin 2020 met leerlingen, leraren, ouders, intern begeleiders, schoolleiders, schoolbestuurders, samenwerkingsverbanden en gemeenten en (jeugd)zorg.
  - o anderzijds een reeks van ambtelijke en bestuurlijk overleggen met 25 vertegenwoordigende partijen<sup>2</sup>, waarin we achtereenvolgens gesproken hebben over wat passend onderwijs wel/niet heeft bereikt, de stip op de horizon (inclusie) en wat nu concreet nodig is (de verbeteraanpak)
  - o 'dit' veldtraject is samengevat in een aantal platen, ingevoegd in de beleidsnota.
- reacties van de G4, G40 en de partijen in het programma Zorg voor de Jeugd op vorige versies van de beleidsnota.
- recente gesprekken met o.a. Het Lerarencollectief, de Minister van Gehandicaptenzaken, Defence for Children en het College voor de Rechten van de Mens.

---

<sup>1</sup> Ledoux, G. & Waslander, S. (2020). *Evaluatie passend onderwijs. Eindrapport Mei 2020*. Zie ook [www.evaluatiepassendonderwijs.nl](http://www.evaluatiepassendonderwijs.nl)

<sup>2</sup> In dit zogenaamde 'Impulsoverleg Passend Onderwijs' gaat het om het LAKS en Jong PIT (namens leerlingen), om Ouders&Onderwijs, Balans en Iederin (namens ouders), om de AOb en CVN (namens de leraren), om LBBO, FVOV en NVS-NVL (namens alle ondersteuners in het PO en VO), de AVS (namens schoolleiders), het project versterking medezeggenschap (tbv goede meezeggenschap), de PO-Raad en de VO-raad (namens de schoolbestuurders), om het netwerk LPO en de Sectorraad swv VO (namens de samenwerkingsverbanden), om LECSO en VIVIS/Simea (namens het speciaal onderwijs), om de sectorraad Praktijkonderwijs, om Ingrado (namens de leerplichtambtenaren) en om het Steunpunt Passend Onderwijs, de Onderwijs(zorg)consulenten, de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), de Inspectie van het Onderwijs en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. In latere periode is ook Rene Peeters namens het netwerk Met Andere Ogen (aansluiting kinderopvang, onderwijs en zorg) aangesloten. Afgesproken is dat Het Lerarencollectief en Defense for Children in de toekomst ook aan gaan sluiten.